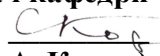

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра української преси**

**Затверджено
на засіданні кафедри української преси
факультету журналістики
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2020 року)**

**Завідувач кафедри
української преси
(проф. С. А. Кость)**

**Силабус
з навчальної дисципліни
«Сучасна українська публіцистика»,
що викладається в межах освітньої програми «Журналістика»
першого освітнього рівня вищої освіти
для студентів 3 курсу (6 семестр)
зі спеціальності 061 Журналістика**

Львів -2020

**Силабус курсу “Сучасна українська публіцистика”
2020-2021 навчального року**

Назва курсу	Сучасна українська публіцистика
Адреса викладання курсу	вул. Генерала Чупринки, 49, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра української преси
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 Журналістика; напрям підготовки 6.030301 «журналістика»; спеціальність – 061 Журналістика
Викладачі курсу	Романчук Олег Костянтинович, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української преси
Контактна інформація викладачів	oleh.romanchuk@lnu.edu.ua ; https://journ.lnu.edu.ua/employee/romanchuk-o-k ; https://orcid.org/0000-0002-7431-2993 Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, каб. 402
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять, а також за попередньою домовленістю. Можливі й онлайн консультації через Skype, Вайбер, Zoom. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача, Viber або телефонувати.
Сторінка курсу	https://journ.lnu.edu.ua
Інформація про курс	“Сучасна українська публіцистика” – прикладна міждисциплінарна дисципліна, розрахована на слухачів, що вже опанували курси „Теорія і практика журналістики”, „Теорія і методика журналістської творчості”, „Аргументація в журналістиці”, „Аналітичні методи журналістики”, „Теорії масової інформації”, „Теорія та історія світової та української культури”, „Філософія”, „Світова історія”, „Історія світової літератури”, і сприяє систематизації та трансформації теоретичних знань у практичній реалізації журналістами-аналітиками.
Коротка анотація курсу	Програма з курсу «Соціальна інформатика» відповідає навчальному плану, освітньо-професійній програмі (ОПП) та освітньо-кваліфікаційним характеристикам (ОКХ) підготовки журналістів ЛНУ ім. І. Франка. Спецкурс адаптований до сучасних інформаційних умов, враховує національні і глобальні виклики системи ЗМК, інтегрує традиційні й новітні теоретико-методологічні підходи, сприяє інтелектуальній та універсальній підготовці фахівців. Публіцистика є вершинним явищем журналістики, її серцевиною, стрижнем. Вона потребує особливо високого рівня оволодіння фаховим мистецтвом, найповніше задовольняє функції і завдання журналістики: бути історією сучасності, впливати на практику суспільно-політичного життя. Далеко не кожен працівник мас-медіа може стати публіцистом, - для цього потрібен особливий яскравий талант, великий життєвий досвід, глибокі знання в різних сферах

	<p>діяльності, зрозумілий мільйонам стиль. Публіцист, як правило, першопроходець. Він першим намає больову точку в суспільному житті. Він прагне повідомити суспільству про проблемну ситуацію, привернути до неї увагу читача. Більшість текстів публіцистичних жанрів розрахована на сьогоднішній день, скороминуще життя (замітки, репортажі, інтерв'ю...) в періодиці. Проте в українській публіцистиці є тексти, зокрема публіцистично-художні твори, що досі не втратили своєї актуальності і ще довго служитимуть українській духовній культурі. Це значна частина публіцистичної спадщини П. Куліша, І. Франка, М. Грушевського, В. Винниченка, Д. Донцова, І. Огієнка та ін. Щонайважливішою властивістю сучасної публіцистики є її науковість. Поєднання науки і публіцистики виражається в прагненні журналістів всебічно осмислити підняту проблему, дати зважену й точну оцінку висвітленому явищу, довести до кожного реципієнта свою правоту, перекопати його не вибухом емоцій, не почуттєвими доказами, а цифрами, фактами, логічними аргументами, посилення на першоджерела своєї інформації. Поважний і глибокий аналіз соціальних проблем, свіжість думки і слова, міцна й надійна, а головне – достовірна, аргументаційна база – ось основні ознаки публіцистики.</p>
<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Мета курсу – ознайомити студентів із роллю публіцистики, яку доктор філологічних наук В. Здоровега визначає як «твори, в яких оперативно досліджуються й узагальнюються з особистих, групових, державних, загальнолюдських позицій актуальні факти та явища з метою впливу на громадську думку, суспільну свідомість, а відтак на соціальну практику». Цей жанр невіддільний від «науки, філософії, мистецтва та інших потоків соціальної інформації, постійно збагачується ними, зазнає впливу, в свою чергу зворотно впливаючи на них»</p> <p>Ціль курсу – студенти повинні зрозуміти специфіку української публіцистики (початку ХХ ст., доби УРСР, у контексті національного відродження 1985-1991 рр., розмаїття української публіцистики ХХІ ст.); ознайомитися зі специфікою публіцистичного відтворення дійсності, зрозуміти й усвідомити особливості творення художньо-публіцистичних образів, та вивчити різновиди художньо-публіцистичних засобів відтворення та їх жанрові форми.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здоровега В. У майстерні публіциста. - Л., 1969. Здоровега В. Мистецтво публіциста. – Львів, 1969; 2. Бочковський О. І., Сірополко О. Українська журналістика на тлі доби http://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/2173/file.pdf 3. Донцов Дмитро. Літературна есеїстика. – Дрогобич: Видавнича фірма «Відродження», 2009. – 688 с. 4. Гришко В. Карби часу. Публіцистика. У двох томах. Т. 1. – К.: Смолоскип, 2006. – 866 с.; Т.2. – К.: Смолоскип, 2009. — 526 с. 5. Романчук Олег К. Перезаснування України. – Львів: Універсум, 2013. – 583 с. 6. Романчук Олег К. Перезаснування України. – Львів:

	<p>Універсум, 2013. – 583 с.</p> <p>7. Романчук Олег К. «Не бійсь. Не зраджуй. Не мовчи» : Публіцистика воєнного часу. Вибрані тексти 2014–2019: статті, есе. – Львів: Універсум, 2020. – 608 с., 7 іл.</p> <p>8. Валерій Тетерятник. Більше ніж правопис. – К.: 2008. – 360 с.</p> <p>9. Коновал О. Жив з Україною в серці // Бендер В. Марш молодости. - К.: Юніверс, 2005. - С. 5-9.</p> <p>10. Шевельов Ю. З історії незакінченої війни. Есеї і розвідки. – К.: Вид.-во «Києво-Могилянська академія», 2009. – 468 с.</p>
Тривалість курсу	6-й семестр. Рік підготовки – третій
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять. З них 32 години лекцій та 36 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знати у чому полягає специфіка публіцистики як вершинного явища журналістики, як своєрідного типу творчості; об'єкт публіцистики; предмет публіцистики; найсуттєвіші риси публіцистики; функції публіцистики; властивості публіцистики. Знати історію української публіцистики першої чверті ХХ століття, тісно пов'язаної з початком утвердження ідей національного відродження. Знати майстрів публіцистичного слова сучасної України та їхню творчість. Знати основні віхи української теле -і радіопубліцистики, її авторів. Знати тематику і проблематику сучасної української публіцистики. Знати творчий доробок представників української діаспори. Знати суть наукової публіцистики. - Вміти розрізняти завдання й методи творення публіцистичних творів на різних етапах української історії ХХ століття та в першому двадцятилітті ХХІ-го; помічати тенденції в публіцистичному аналізі політичної реальності в Україні; писати об'єктивно й аргументовано про явища і проблеми навколишньої дійсності; визначати тематику й проблематику сучасної української публіцистики; брати до уваги публіцистичне слово української діаспори; відчувати пульс епохи у жанрі наукової публіцистики.
Ключові слова	Публіцистика, композиція, стиль, мова, суспільство, знання, освіта, творчість
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій
Теми	Див. СХЕМУ КУРСУ, додану до силабуса
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці семестру письмовий/тестовий/усний/комбінований
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату магістра журналістики зі спеціальності 061
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися	Лекції, консультування, дискусії Лекції. Передбачено ознайомлення студентів із основними питаннями програми спецкурсу, теоретичними, методологічними і

<p>під час викладання курсу</p>	<p>творчо-продуктивними аспектами; ознайомлення з рекомендованою літературою.</p> <p>Самостійна робота студента під керівництвом викладача полягає в тому, що кожна тема потребує закріплення. Студенти працюють з рекомендованою літературою, з конкретними виданнями, з відлито-матеріалами, інформацією з інтернету.</p> <p>У разі відпрацювання пропущеної теми готують есе.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>З урахуванням особливостей навчальної дисципліни. Вивчення курсу може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Викладання передбачає роботу в межах блочно-модульного принципу (усього два змістові модулі) відповідно до навчального плану.</p> <p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Оснoву контролюючо-залікових питань (за змістовими модулями №1 і №2) становлять виконання завдань на самостійне опрацювання з метою закріплення теоретичного матеріалу, викладеного на лекціях і опрацьованих на практичних заняттях, а також опрацювання рекомендованої літератури та сучасних журналістських текстів і телерадіопрограм.</p> <p>Оцінювання есе (0-10 балів за кожне) – форма відпрацювання пропусків практичних занять</p> <p>Відпрацювання і консультування відбувається за графіком, затвердженим і оприлюдненим на кафедрі.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (доповідь та відкритий тест).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що студентські роботи будуть самостійними, оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших авторів становлять приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання.</p> <p>Очікується, що всі студенти відвідають усі аудиторні заняття з курсу. Слухачі повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку вони зобов'язані дотримуватися усіх строків, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, викладач надає виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються усі бали, набрані упродовж семестру (поточне тестування (контрольна), самостійна робота (доповідь) та бали за роботу на практичних і семінарських заняттях.</p> <p>При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном,</p>

	<p>планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, якщо це не пов'язано з навчанням; списування та плагіат; несвочасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. За яку книгу Оксана Пахльовська стала лауреатом Національної премії імені Т. Шевченка в галузі публіцистики? Стислий переказ змісту книги. 2. За яку публіцистичну трилогію Анатолій Погрібний став лауреатом Національної премії імені Т. Шевченка? Стислий переказ змісту книги. 3. Які періодичні видання очолював публіцист Віталій Карпенко? 4. Хто автор збірки публіцистики «У пошуках універсуму»? Стислий переказ змісту книги. 5. Хто є автором «Візантійського синдрому»? Стислий переказ змісту книги. 6. Хто автор збірки «...Учи неложними учтами сказати правду»? Стислий переказ змісту книги. 7. Хто автор «Часу сутіні»? Стислий переказ змісту книги. 8. Автором якої збірки публіцистичних роздумів є Юрій Щербак? Стислий переказ змісту книги. 9. Кого серед названих авторів можна назвати сучасним українським публіцистом? Аргументувати. <ol style="list-style-type: none"> 1. Ліна Костенко 2. Анатолій Свідзинський 3. Арсен Паламар 4. Олександр Шугай 10. Які українські газети найбільше друкують публіцистичних матеріалів? 11. За яку книгу Оксана Забужко стала лауреатом Національної премії імені Т. Шевченка в галузі публіцистики? Стислий переказ змісту книги. 12. Хто написав «Ментальність орди»? Стислий переказ змісту книги. 13. Хто написав «Блудні сини України»? Стислий переказ змісту книги. 14. Хто одним із перших почав вживати термін «публіцистика»? 15. Кому належать слова «Публіцистика починається там, де є думка»? 16. Хто автор книжки, публіцистики «Третя руїна»? Стислий переказ змісту книги. 17. В якому році Оксана Пахльовська стала лауреатом Національної премії імені Т. Шевченка в галузі публіцистики? Стислий переказ змісту книги. 18. В якому році Анатолій Погрібний став лауреатом Національної премії імені Т. Шевченка в галузі публіцистики? Стислий переказ змісту книги. 19. Назвіть автора статті «Іван Франко і українська публіцистика». Стислий переказ змісту статті. 20. В якому році Оксана Забужко стала лауреатом Національної премії імені Т. Шевченка в галузі публіцистики? Стислий переказ змісту книги. 21. Хто автор публіцистично-сатиричних рядків: <i>Кожна піч українська –</i>

	<p style="text-align: center;"><i>фортеця міцна.</i></p> <p><i>Там на чатах лежать</i></p> <p style="text-align: center;"><i>патріоти.</i></p> <p>Інформація про творчість автора.</p> <p>22. Чим займається публіцист?</p> <p>23. Які стильові ознаки притаманні «Ремезовому болоту»?</p> <p>24. Як можна охарактеризувати «Час сутіні»?</p> <p>25. Який часовий відтинок охоплює збірка статей, виступів і коментарів «Україна в зоні турбулентності»?</p> <p>26. Що таке публіцистика?</p> <p>27. Яке головне завдання публіциста?</p> <p>28. Назвіть найбільш суттєву властивість публіцистики</p> <p>29. Хто автор книжки публіцистики «Нагнітання мороку»? Стислий переказ змісту книги.</p> <p>30. Публіцисти української діаспори.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Художньо-публіцистичне відтворення дійсності

Тема 1. Публіцистика як вершинне явище журналістики, як своєрідний тип творчості.

Об'єкт публіцистики. Предмет публіцистики. Найсуттєвіші риси публіцистики. Функції публіцистики. Властивості публіцистики. Словникове багатство й інтелект – головна зброя публіциста. Мовні засоби, фразеологія. Методологія публіцистичного аналізу. Особливості композиції, стилю, мови. Публіцистика і її місце в національному інформаційному просторі сучасної України. Публіцистика як метод взаємодії журналіста із суспільством. Об'єктивність, повнота і масштабність публіцистичного аналізу.

Самостійна робота.

Опрацювати літературу:

Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. - 2-е вид. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.

Здоровега В. Й. Про журналістику і журналістів: Статті, есе, виступи, діалоги. – Львів: Видавн. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. – 141 с.

Здоровега В. У майстерні публіциста. - Л., 1969. Здоровега В. Мистецтво публіциста. – Львів, 1969;

Стюфляєва М.И. Образные ресурсы публицистики. – М., 1982.

Нерви ланцюга. 25 есеїв про свободу. – Л.: “Лексикон”, 2003. – 191 с.

Аграновський В. Ради єдиного слова. Серія “Журналіст о журналістиці”. – М.: “Мысль”, 1978. – 245 с. // <http://journalist.tripod.com> (Аграновський А. А. Суть дела. Заметки писателя. – М.: Политиздат, 1968. – 207 с.).

День і вічність Джеймса Мейса / За загальною редакцією Л. Івшиної. – Видання перше. К.: ЗАТ “Українська прес-група”, 2005. – 448 с.

Парандовський Ян. Алхімія слова. – К.: Дніпро. – 1991. – 373 с.

Тетерятник Валерій. Більше ніж правопис. – К.: 2008. – 360 с.

Караванський Святослав. Російсько-український словник складної лексики. 2-е вид. – Львів: БаК, 2006. – 512 с.

Тема 2. Українська публіцистика першої чверті ХХ століття: початки утвердження ідей національного відродження.

Публіцистичні виступи Михайла Грушевського, Миколи Міхновського, В'ячеслава Липинського, Івана Франка, Михайла Тугана-Барановського, Степана Рудницького, Юрія Липи, Левка Юркевича, Сергія Мазлаха, Василя Шахрая, Микити Шаповала, Андрія Річицького, Сергія Пилипенка, Юрія Тютюнника, Володимира Винниченка, Мирослава Ірчана, М. Павлика, С. Бачинського («Україна irredenta»), М. Міхновського («Самостійна Україна»), С. Петлюри, В. Винниченка, С. Єфремова, Д. Донцова, Є. Маланюка.

Самостійна робота.

Опрацювати літературу:

Здоровега В.Й. Іван Франко і українська публіцистика // Пресознавчі студії. Збірник праць кафедри української преси. - Львів, 2006. – Вип. 7. – с.113-133.// http://www.franko.lviv.ua/faculty/jur/publications/zbirnyk07/Zbirnyk07_Zdorovega.htm або <http://www.dt.ua/3000/3760/53591/> (Дзеркало тижня. – 2006. - №22. – 10-16 червня)

Здоровега В. Й. Про журналістику і журналістів: Статті, есе, виступи, діалоги. – Львів: Видавн. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. – 141 с.

Тютюнник Ю. Революційна стихія. – Львів, Універсум. – 2006.

Історія української журналістики: ХХ століття: Хрестоматія. / упор., авт.передм. і прим. О. Мукомела. – К.: НВЦ “Наша культура і наука, 2001.

Щурат В. Початки української публіцистики (В соті роковини "Українського Вісника") // Діло. - 1916. – 28 лют.

Нечиталюк М. "Білі плями" у вивченні історії дожовтневої публіцистики (деякі питання методології і критики наукових джерел) // Українська журналістика і національне відродження: Зб. наукових праць. - К.: НМК ВО, 1992. - С. 33-38; Його ж. Методологічні проблеми історико-

журналістських досліджень // Українська періодика: історія і сучасність: Тези доп. і повід. - Львів, 1993.

Бочковський О. І., Сірополко С. Українська журналістика на тлі доби: (історія, демократичний досвід, нові завдання). - Мюнхен, 1993.

Животко А. Історія української преси: навч. посібник для студентів факультету журналістики вищих закладів освіти. - К.: Наук.-видав. центр "Наша культура і наука", 1999.

Тема 3. Українська публіцистика доби УРСР.

Публіцистична творчість Миколи Хвильового, Олександра Довженка, Ярослава Галана, Полікарпа Шафети, Віталія Коротича, Сергія Плачинди, Володимира Яворівського, Олеся Гончара.

Самостійна робота.

Опрацювати літературу:

Шевельов Ю. З історії незакінченої війни. Есеї і розвідки. – К.: Вид.-во «Києво-Могилянська академія», 2009. – 468 с.

Хвильвий Микола. Україна чи Малоросія. – Смолоскип. - Київ, 1993. – 290 с.

Антоненко-Давидович Б. Про що і як. Статті, нариси, фейлетони. – К.: Рад. письменник, 1962.

Багрянний І. Публіцистика. – К.: Смолоскип, 2006. – 856 с.

Тема 4. Українська публіцистика періоду хрущовської «відлиги»: світоглядно-естетичні наслідки шістдесятництва.

Тенденції, притаманні публіцистиці шістдесятників, їхня інтеграція в публіцистику 1990-х рр. Аналіз публіцистичних матеріалів В. Чорновола, Л. Лук'яненка, В. Мороза, Ю. Бадзьо, Є. Сверстюка, О. Тихого, Ю. Литвина, І. Герети, Б. Гориня, М. Гориня, С. Караванського, М. Осадчого, І. Дзюби, Б. Антоненка-Давидовича, Ю. Бадзя, М. Руденка, М. Мариновича.

Самостійна робота.

Опрацювати літературу:

Антоненко-Давидович Б. Про що і як. Статті, нариси, фейлетони. – К.: Рад. письменник, 1962..

Антоненко-Давидович Б. В літературі й коло літератури. Збірка статей і нарисів. – К.: Молодь, 1964.

Антоненко-Давидович Б. Твори у двох томах. – Том II. Оповідання. Публіцистика. Спогади. Листування. – К.: Наукова думка, 1999.

Чорновіл В. Лихо з розуму

Колісник Юрій. Формування суспільної свідомості журнальною періодикою УРСР (1950-1980 рр.). – Київ, 2008. – 290 с.

Змістовий модуль 2. Українська публіцистика як відображення енергії розвитку нації

Тема 5. Українська публіцистика в контексті національного відродження (1985-1991 рр.)

Публіцистика на сторінках журналів («Дзвін», «Вітчизна», «Київ», «Дніпро», «Універсум») і газет («Літературна Україна», «Слово Просвіти», «Вечірній Київ», «За вільну Україну», «Молода Галичина»).

Самостійна робота.

Опрацювати найпопулярніші й найзнаковіші публіцистичні виступи письменників, журналістів, громадсько-політичних діячів, науковців на газетних шпальтах і на сторінках журналів упродовж 1985-1991 рр.: («Дзвін», «Вітчизна», «Київ», «Дніпро», «Літературна Україна», «Слово Просвіти», «Вечірній Київ», «За вільну Україну», «Молода Галичина»).

Тема 6. Українська публіцистика на зламі століть (2000-2017 рр.). Українська теле- і радіопубліцистика, наукова публіцистика.

Майстри публіцистичного слова сучасної України.

«Незалежність розуму» (П. Загребельний) у творчості Олесь Гончара, Євгена Сверстюка, Івана Дзюби, Євгена Гуцала, Володимира Яворівського, Івана Драча, Бориса Олійника, Павла Загребельного, Юрія Мушкетика, Ю. Щербака, Д. Павличка, Ростислава Братуня, Павла Загребельного, Павла Мовчана, Василя Маняка, Віталія Карпенка, Олега Романчука, Ярослава Дашкевича, Арсена Паламара, Миколи Жулинського, Мирослава Поповича, Юрія Щербака, Миколи Рябчука, Олега Чоргогуза, Леоніда Сотника, Анатолія Стріляного, Володимира Здоровеги, Володимира Вітковського, Сергія Рахмангіна, Юрія Макарова, Оксани Пахльовської.

Аналіз публіцистичної творчості Бориса Гривачевського, Емми Бабенко, Олександра Ткаченка, Миколи Княжицького, Миколи Вересня, Віталія Портникова, Андрія Охрімовича (програма «Машина часу» на 5-му телеканалі)..

Самостійна робота.

Опрацювати літературу:

Дзюба І. З криниці літ. Вибране. У трьох томах.–Том 1.– Вид-во «НАУКМА», 2006.– 976 с.

Масенко Л. Мова і суспільство. Постколоніальний вимір. – Вид-во «КМ Академія», 2004.– 163 с

Пахльовська О. Ave, Еуропа!- К.: Вид-во «Пульсари», 2008. – 656 с.

Погрібний А. Раз ми є, то де? – К.: Укр. письменник, 2003. – 293 с.

Сидоржевський М. Туга за свободою: Статті, есеї. Київ, 2007. – 256 с.

Сверстюк Є. Блудні сині України. – К.: Знання, 1993.

Сверстюк Є. Не мир, а меч. Книга есе. – Луцьк: Вид-во «Терен», 2009.

Сотник Л. Прощання з двадцятим століттям. – Львів: Універсум, 2003. – 128 с.

- Сотник Л. Вдивляючись у риси сьогодення. – Львів: «Літературний Львів», 1995. – 192 с.
- Чорногуз Олег. Ремезове болото. – К.: КИТ. – 2007. – 284 с.
- Щербак Юрій. Україна в зоні турбулентності. – К.: Український письменник. – 2010. – 414 с.
- Аксиоми для нащадків: Українські імена у світовій науці. — Львів: Меморіал, 1992. - 544 с.
- Монологи в Універсумі: Актуальні проблеми сучасної України.–Львів: Універсум, 2000. - 200 с.
- Новожилов Борис. На маргінесах // Дзеркало тижня. Україна, №10, 16 березня 2012.
http://dt.ua/SCIENCE/na_marginesah_paradoks_u_krayini_de_u_vischih_eshelonah_vladi_perevaz_hayut_doktori_nauk_i_profeso-98834.html
- Романчук О. К. У пошуках універсуму. - Львів, Універсум, 2011. – 880 с.
- Результати конкурсу-2008 — перемогла майстерність! // Дзеркало тижня» №19, 24 травня 2008
 Аналіз творчого доробку Олександра Рожена, Наталії Околітенко, Сергія Грабовського, Ігоря Лосєва, Олега Романчука, Юрія Райхеля.

Тема 7. Тематика і проблематика сучасної української публіцистики.

Мовне питання в українській публіцистиці (Лариса Масенко, Святослав Караванський, Анатолій Погрібний та ін.). Публіцистичний аналіз політичної реальності в Україні (Юрій Щербак, Микола Рябчук, Олег Романчук та ін.). Публіцистичний аналіз проблем історії та культури (Ярослав Дашкевич, Сергій Грабовський, Ігор Лосєв та ін.)

Самостійна робота.

Опрацювати літературу:

- Лось Й. Публіцистика й тенденції розвитку світу: Навч. посібник для вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації. У 2 х ч: Ч.1. Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2007. – 376 с.
- Масенко Л. Мова і суспільство. Постколоніал. вимір.–Вид-во «КМ Академія», 2004.–163 с
- Кушнір Б. Як нам бути з Росією? – Львів: «За вільну Україну», 1996. – 200.
- Федорук О. Московитія проти України. – К.: Вид-во ім. Олени Теліги, 2006. – 152 с.
- Капелюшний Леонід. Час сутіні. К.: Факт. – 2009. – 344 с.
- Капелюшний Леонід. Візантійський синдром. К.: Факт. – 2005. – 338 с.
- Паламар Арсен. Третя руїна. – Київ-Тернопіль. – 1998. – 254 с.
- Погрібний Анатолій. Раз ми є, то де? – К.: Український письменник. – 2003. – 296 с.
- Романчук Олег К. У пошуках універсуму. – Львів: Універсум. – 2011. – 880 с.
- Дашкевич Ярослав. «...Учи неложними учтами сказати правду». - Темпора, 2011. – 828 с.

Тема 8. Публіцистичне слово української діаспори.

Аналіз творчого доробку Івана Багряного, Михайла Воскобійника, Василя Гришка, Святослава Караванського, Віталія Бендера, Мар'яна Дального, Олексія Коновала, Романа Рахманного, Івана Кедрина-Рудницького, Миколи Шлемкевича, Юрія Лавріненка.

Самостійна робота.

Опрацювати літературу:

Багряний І. Публіцистика. – К.: Смолоскип, 2006. – 856 с.

Гришко В. Карби часу. Публіцистика. У двох томах. Т. 1. – К.: Смолоскип, 2006. – 866 с.; Т.2. – К.: Смолоскип, 2009. —526 с.

Дальний М. Вибране. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2007. – 563 с.

Воскобійник Михайло. Україна – ХХ: національна ідея і чин. – К.: Літературна Україна / Ярославів Вал, 2011. – 486 с.

Наша боротьба та наші позиції. Збірник матеріалів партії УРДП-УДРП в діясполтрі. – Фондація ім. Івана Багряного – Харків. – 2005. Т. 1. – 912 с.; Т.2 - с.

Шлемкевич М. Загублена українська людина / Життя і мислі. — Нью-Йорк, 1954. — 160 с.

Шлемкевич М. Новочасна потуга // Верхи життя і творчости. — Нью-Йорк

Торонто, 1958. — С.109

Шевельов Ю. З історії незакінченої війни. Есеї і розвідки. – К.: Вид.-во «Києво-Могилянська академія», 2009. – 468 с.

Присяжний Михайло. Преса української еміграції в Німеччині. – ЛНУ. – Львів, 2000. – 220 с.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Українське суспільство як складна нелінійна динамічна самоорганізовувальна система													
Тема 1. Публіцистика як вершинне явище журналістики, як своєрідний тип творчости.	4	4											
Тема 2. Українська публіцистика першої чверті ХХ століття: початки утвердження ідей національного відродження.	4	4											
Тема 3. Українська публіцистика доби	4	4											

УРСР.													
Тема 4. Українська публіцистика періоду хрущовської «відлиги»: світоглядно-естетичні наслідки шістдесятництва.	4	4											
Разом за змістовим модулем 1	16	16											
Змістовий модуль 2. Українська публіцистика як відображення енергії розвитку нації													
Тема 5. Українська публіцистика в контексті національного відродження (1985-1991 рр.)	2	2											
Тема 6. Українська публіцистика на зламі століть (2000-2017 рр.). Українська теле - і радіопубліцистика, наукова публіцистика. Майстри публіцистичного слова сучасної України.	4	4											
Тема 7. Тематика і проблематика сучасної української публіцистики.	4	4											
Тема 8. Публіцистичне слово української діаспори.	4	4											
Разом за змістовим модулем 2	16	16											
Усього годин	32	32											

Самостійна робота з посібникам

1	Здорова В. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. - 2-е вид. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.	2 год.
2	Здорова В. Й. Про журналістику і журналістів: Статті, есе, виступи, діалоги. – Львів: Видавн. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. – 141 с.	2 год.
3	Здорова В. У майстерні публіциста. - Л., 1969. Здорова В.	2 год.

	Мистецтво публіциста. – Львів, 1969;	
4	Кривошия Г. П. Журналістика: методичні аспекти літературної праці. – Київ: КиМУ, 2003. – 302 с.	2 год.
5	Кузнецова О. Засоби і форми сатири та гумору в українській пресі. – Львів, 2003; Кузнецова О.Д. Аргументація в публіцистиці. - Львів,1992. - 130с.	2 год.
6	Маслова Н. Путевой очерк: проблемы жанра.- М., 1980.- 64 с.	1 год.
7	Стюфляева М.И. Образные ресурсы публицистики. – М., 1982.	2 год.
8	Беневоленская Т. Композиция газетного очерка.-М.,1978.-88 с.	1 год.
9	Виленский М.Э. Как написать фельетон. - М., 1982. - 208 с. Канда Л.Г. Стиль фельетона. - М., 1983. - 61 с.	1 год.
10	Щербина А. Жанри сатири і гумору.– К., 1977.– с.70- 95.	1 год.

Усього – 16 годин

Самостійна робота з рекомендованою літературою

1	Антоненко-Давидович Б. Про що і як. Статті, нариси, фейлетони. – К.: Рад. письменник, 1962	2 год.
2	Багрянний І. Публіцистика. – К.: Смолоскип, 2006. – 856 с.	2 год.
3	Гришко В. Карби часу. Публіцистика. У двох томах. Т. 1. – К.: Смолоскип, 2006. – 866 с.; Т.2. – К.: Смолоскип, 2009.—526 с.	2 год.
4	Сотник Л. Прощання з двадцятим століттям. – Львів: Універсум, 2003. – 128 с. ;Сотник Л. Вдивляючись у риси сьогодення. – Львів: «Літературний Львів», 1995. – 192 с.	2 год.
5	Сверстюк Є. Блудні сини України. – К.: Знання, 1993.; Сверстюк Є. Не мир, а меч. Книга есе. – Луцьк: Вид-во «Терен», 2009.	2 год.
6	Микола Хвильовий “Україна чи Малоросія?”	2 год.
7	Шевельов Ю. З історії незакінченої війни. Есеї і розвідки. – К.: Вид.-во «Києво-Могилянська академія», 2009. – 468 с.	2 год.
8	Твен Марк. Оповідання та памфлети. – К.: Дніпро. (Видавнича серія “Вершини світового письменства”). – 1972. Чапек Карел. Оповідання з обох кишень. – К.: Дніпро (Видавнича серія “Зарубіжна сатира і гумор”). – 1970.	2 год.
9	Гуцало Є. Ментальність орди. – К.: Просвіта, 1996. – 176.	2 год.
10	Івана Дзюба “Інтернаціоналізм чи русифікація”	2 год.

Усього – 20 година

Індивідуальна робота (написання творів)

№ з/п	Використані жанри	Кількість годин
1	Публіцистична стаття, есей	2 год.
2	Нарис, зарисовка	2 год.
3	Памфлет, фейлетон	2 год.

Методи контролю

- виконання індивідуальних завдань (написання публіцистичної статті, есею, нарису, зарисовки, памфлету, фейлетону, публікацію індивідуальних завдань в ЗМІ) – 50 балів ;
- контрольний тест (за перший змістовий модуль) – 25 балів;
- контрольний тест (за другий змістовий модуль) – 25 балів;

При оцінюванні виконання індивідуального завдання враховуємо: актуальність, самостійність, зміст, стиль, грамотність, публікацію в ЗМІ.

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека імені В. Стефаника (вул. В. Стефаника, 2)
2. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка (вул. Драгоманова, 5, 17)
3. Львівська обласна універсальна наукова бібліотека (проспект Шевченка, 13)
4. Бібліотека факультету журналістики (вул. Чуприники, 49, к. 102)
5. Бібліотека кафедри української преси (к. 402).

